

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๔/๒๕๕๕

วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง ศาลจังหวัดมีนบุรีส่งคำโต้แย้งของจำเลย บริษัท ซาฟารีเวิลด์ จำกัด (มหาชน) ในคดีแพ่ง หมายเลขดำที่ ๔๘๘/๒๕๕๓ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (กรณีบทบัญญัติแห่งพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ)

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดมีนบุรีส่ง เรื่อง ขอส่งสำนวนและคำร้องมาเพื่อวินิจฉัย ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย สรุปความได้ว่า ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๔๘๘/๒๕๕๓ ระหว่างกองทุนรวมเอเชียรีคอปเวอร์รี่ ๑ โจทก์ บริษัท ซาฟารีเวิลด์ จำกัด (มหาชน) จำเลย เรื่องผิดสัญญาเงินกู้ คำประกัน จำเลย (ผู้ร้อง) ได้ยื่นคำร้องต่อศาลว่า การที่กระทรวงการคลัง ได้สั่งปิดกิจการของบริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทหลักทรัพย์ ซึ่งรวมทั้งบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ นครหลวงเครดิต จำกัด (มหาชน) โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) ได้นำสิทธิเรียกร้องต่างๆ ออกประมูลขายโดยไม่ยินยอมให้ลูกหนี้เข้าร่วมประมูลและเร่งรัดให้มีการประมูลขายโดยไม่แยกหนี้ดีหนี้เสียออกจากกันเสียก่อน เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแม้กระทรวงการคลัง และ ปรส. จะอ้างว่าได้กระทำการโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ และพระราชกำหนด การปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ ก็ตาม แต่บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖ จึงขอให้ศาลส่งคำร้องของจำเลย ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ ว่า กฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๑๖ (๓) มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตริ และมาตรา ๓๐ จัตวา และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ เพราะเป็นบทบัญญัติที่ทำให้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพของบุคคลในทรัพย์สิน และสิทธิในการแข่งขันโดยเสรีถูกจำกัด และเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับ แก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ ทั้งเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นคำร้องซึ่งส่งมาโดยศาลยุติธรรมตามมาตรา ๒๖๔ จึงรับไว้วินิจฉัยโดยมีประเด็นในการวินิจฉัยคือ

๑. กฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

๒. พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๖ (๓) มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔ ซึ่งเพิ่มเติมมาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตี และมาตรา ๓๐ จัตวา แห่งพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีที่ผู้ร้องโต้แย้งว่า กฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตราต่างๆ ดังกล่าวแล้วนั้น ผู้ร้องมิได้ระบุว่า มาตราใดบ้างของกฎหมายที่ขัดรัฐธรรมนูญ จึงไม่วินิจฉัยในประเด็นนี้

ส่วนมาตราต่างๆ ของพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่ผู้ร้องโต้แย้งนั้นมีสาระสำคัญดังนี้

มาตรา ๗ กำหนดให้องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) ดำเนินการตามคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ๓ ประการ คือ

- (๑) แก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ
- (๒) ช่วยเหลือผู้ฝากเงินและเจ้าหน้าที่สุจริตของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ
- (๓) ชำระบัญชีบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการในกรณีที่บริษัทดังกล่าวไม่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้

มาตรา ๘ ให้ ปรส. มีอำนาจตามมาตรา ๗ รวมทั้งมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ถูกระงับสิทธิหรือมีสิทธิครอบครองหรือมีทรัพย์สินต่างๆ สร้าง ชื้อ จัดหา ขาย จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม รับจำนำ รับจำนอง แลกเปลี่ยน โอน รับโอน หรือดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินทั้งในและนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้

(๒) มีเงินฝากไว้ในสถาบันการเงิน ฯลฯ

(๓) ชื้อ ชื้อลด หรือรับช่วงซื้อลดตราสารแสดงสิทธิในหนี้ หรือรับโอนสิทธิเรียกร้อง

(๔) กู้หรือยืมเงิน ออกตั๋วเงิน หรือตราสารแห่งหนึ่ง

(๕) ออกพันธบัตร

(๖) ให้ออกยืมเงินหรือลงทุนในหลักทรัพย์ของรัฐบาลหรือองค์การของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

(๗) ทำกิจการทั้งปวงที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ
มาตรา ๑๖ คณะกรรมการองค์การมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไป
ซึ่งกิจการขององค์การตามมาตรา ๗ และให้รวมถึง

(๑)

(๓) กำหนดวิธีชำระบัญชีและขายทรัพย์สินของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการที่ไม่อาจ
ดำเนินกิจการต่อไปได้

มาตรา ๒๓ เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ
การอนุญาต หรือการผ่อนผัน ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และ
ธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ ในเรื่องดังต่อไปนี้ แล้วแต่กรณี ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การ

(๑) การถือหุ้นสถาบันการเงินเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด

(๒) จำนวนหุ้นที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถืออยู่ต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้ว
ทั้งหมดของสถาบันการเงิน และจำนวนกรรมการเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวน
กรรมการทั้งหมด

(๓) การซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด

(๔) การซื้อหรือมีหุ้นในสถาบันการเงินอื่น

(๕) การแต่งตั้งกรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงาน หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการหรือ
ทำสัญญาให้บุคคลอื่นมีอำนาจเด็ดขาดในการบริหารงานของสถาบันการเงิน

มาตรา ๒๕ เพื่อประโยชน์แก่การแก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ
คณะกรรมการองค์การมีอำนาจสั่งให้บริษัทนั้นลดทุน เพิ่มทุน จัดสรรหุ้นเพิ่มทุน ปรับปรุงแก้ไขการบริหารงาน
ถดถอยและตั้งกรรมการผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในการจัดการของบริษัทหรือสั่งให้ดำเนินการควบกิจการ
หรือโอนหรือรับโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนกับสถาบันการเงินอื่น หรือสั่งให้โอนสิทธิตามสัญญา
และหลักประกัน หรือโอนทรัพย์สิน หรือสั่งการใดๆ ที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขฟื้นฟูฐานะ โดยจะกำหนด
ระยะเวลาดำเนินการและกำหนดเงื่อนไขใดด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ให้ถือว่าคำสั่งของคณะกรรมการองค์การดังกล่าว
เป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น

ในกรณีที่บริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการต้องดำเนินการตามคำสั่งของคณะกรรมการองค์การตามวรรคหนึ่ง ให้บริษัทนั้นและสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องได้รับยกเว้นการใช้บังคับบทบัญญัติดังต่อไปนี้ ในระหว่างเวลาตั้งแต่คณะกรรมการองค์การให้ความเห็นชอบแผนแก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทจนถึงวันถึงที่สุดแห่งการชำระบัญชีองค์การตามมาตรา ๔๓

(๑)

มาตรา ๒๗ การโอนสิทธิเรียกร้องทั้งหมดหรือบางส่วนของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการไปยังสถาบันการเงินอื่น ให้กระทำได้โดยไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

สำหรับมาตรา ๓๐ ทวิ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการขายทรัพย์สินเพื่อชำระบัญชีบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการตามมาตรา ๓๐ โดยให้องค์การดำเนินการประกาศรายการและรายละเอียดของทรัพย์สินที่จะขาย และให้ถือว่าประกาศนั้นเป็นการบอกกล่าวการโอนทรัพย์สินแก่ลูกหนี้ บุคคลภายนอกที่ได้ให้ประกันหนี้เดิม และบุคคลที่มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินที่จะขาย ถ้าไม่มีการคัดค้านให้ถือว่ายินยอมกับการโอนทรัพย์สินที่จะขายนั้นแล้ว

มาตรา ๓๐ ตริ เมื่อมีการโอนทรัพย์สินตามมาตรา ๓๐ ทวิ แล้วยังให้สิทธิผู้ซื้อทรัพย์สินโดยสุจริตไม่เสียไป และห้ามมิให้ลูกหนี้หรือบุคคลใดขอหักกลบลบหนี้ที่มีอยู่กับบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการกับทรัพย์สินที่จะขายนั้นด้วย ทั้งยังให้สิทธิผู้ซื้อเรียกดอกเบี้ยตามวิธีการและตามอัตราในสัญญาเดิมได้อีก

มาตรา ๓๐ จัตวา ห้ามเพิกถอนการโอนทรัพย์สินที่จะขายไปตามมาตรา ๓๐ ทวิ ผู้เสียหายจากการขายทรัพย์สินตามมาตรา ๓๐ ทวิ มีสิทธิเรียกร้องให้ชดใช้ค่าเสียหายจากรายได้ทั้งปวงที่ได้จากการขายทรัพย์สินของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการนั้นได้

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า บทบัญญัติมาตราต่างๆ ของพระราชกำหนดที่ผู้ร้องโต้แย้งว่าเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) โดยกำหนดวัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ และนโยบายไว้อย่างชัดเจนตามมาตรา ๓ มาตรา ๘ มาตรา ๑๖ (๓) มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๕ ทั้งนี้เพื่อให้ ปรส. สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์สำคัญ ๓ ประการ คือ

- ๑) เพื่อแก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ
- ๒) เพื่อช่วยเหลือผู้ฝากเงิน และเจ้าหน้าที่สุจริตของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ
- ๓) เพื่อชำระบัญชีของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการในกรณีที่บริษัทดังกล่าวไม่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้

ส่วนมาตรา ๒๗ มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตริ และมาตรา ๓๐ จัตวา เป็นเรื่องเกี่ยวกับการโอนสิทธิเรียกร้องของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการไปยังสถาบันการเงินอื่นและห้ามมิให้มีการเพิกถอนการโอนทรัพย์สินที่ขายไป ผู้เสียหายจากการขายทรัพย์สินตามมาตรา ๓๐ ทวิ มีสิทธิเรียกร้องให้ชดใช้ค่าเสียหายจากรายได้ทั้งปวงจากการขายทรัพย์สินของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการนั้นได้

มาตราต่างๆ ดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งองค์การของรัฐ ซึ่งได้แก่ ปรส. และคณะกรรมการ ปรส. ให้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการ และจัดการเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้น แม้จะมีบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดสิทธิเสรีภาพบางประการของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ แต่ก็ยังเป็นเพียงสิทธิเสรีภาพในการจัดการ และการประกอบกิจการบางประการเท่านั้น ไม่ได้เป็นการลิดรอนหรือจำกัดสิทธิเสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ในมาตรา ๔ และมาตรา ๒๖ แต่อย่างใด

การตราพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งกระทำโดยรัฐบาลตามหลักเกณฑ์ และวิธีการบัญญัติกฎหมายอย่างถูกต้องตามขั้นตอน และมีเหตุผลหรือความจำเป็นในการประกาศใช้ พระราชกำหนดซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ ปรส. ทั้ง ๓ ประการ ซึ่งเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ และมีความจำเป็นต้องแก้ปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างรวดเร็ว มีความจำเป็นต้องเร่งรัดให้มีการระดมเงินทุนเพื่อเสริมสร้างสภาพคล่องให้เกิดการหมุนเวียนทางการเงินในระบบเศรษฐกิจอันจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศโดยรวม จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ ในแง่ของการใช้บังคับกฎหมาย และไม่ขัดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ ในกรณีการจำกัดเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ และการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม เพราะมีความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจของประเทศตามข้อยกเว้นในวรรคสอง

ในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ นั้น พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงินได้กำหนดไว้เฉพาะวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับกิจการของบริษัทที่ถูกระงับกิจการ การขายและผลของการขายทรัพย์สินรวมทั้งวิธีการในการโอนสิทธิเรียกร้อง ซึ่งแตกต่างไปจากกฎหมายที่มีอยู่เดิม คือกฎหมายต่างๆ ที่ออกมาก่อนเป็นประมวลกฎหมายแพ่ง ฯ ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุผลอย่างรวดเร็วในการแก้ปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศเท่านั้น จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘

เนื่องจากพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน มีผลใช้บังคับกับบริษัททุกบริษัท ที่ถูกระงับการดำเนินกิจการและไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ ตามคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง การคลัง ซึ่งเป็นการบังคับใช้กฎหมายโดยทั่วไปกับบริษัทที่ประสบปัญหาดังกล่าวมา จึงไม่ถือว่าเป็นการใช้ กฎหมายอย่างเลือกปฏิบัติ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

ในส่วนของผู้ร้องโต้แย้งว่า บทบัญญัติของพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงินทั้งสอง ฉบับดังกล่าว จำกัดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์นั้น ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๓๕ - ๓๖/๕๕ ว่า “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นสิทธิพื้นฐานที่ประชาชนมีอยู่ติดตัว” มนุษย์ทุกคนมีสิทธิที่จะทำให้ตัวเอง มีศักดิ์ศรีมากเท่าใดก็ได้ หรือในทางกลับกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเห็นหรือทัศนคติของมนุษย์คนอื่นๆ ส่วนกฎหมายที่บัญญัติขึ้นโดยองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงตามรัฐธรรมนูญ และมีความจำเป็น มีเหตุผล เพื่อแก้ไขปัญหาของสังคมหรือประเทศโดยส่วนรวมและใช้กับประชาชนโดยทั่วไปในลักษณะเดียวกัน มิได้เจาะจงใช้กับบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะ จึงไม่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ

เมื่อบทบัญญัติมาตราต่างๆ ของพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ ไม่ขัด หรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๘ และ มาตรา ๕๐ แล้ว ย่อมถือได้ว่าไม่ขัดกับมาตรา ๒๕ เพราะเป็นบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่กล่าวไว้กว้างๆ โดยทั่วไปว่า “การจำกัดสิทธิ เสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้”

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๖ (๓) มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๗ และพระราชกำหนด การปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ (มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตริ มาตรา ๓๐ จัตวา) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐

ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ